

Magazyn Polskiej Akademii Nauk
nr 4 (32) 2012
kwartalnik
ISSN 1733-8662
nakład: 1900 egz.

Wydawca:

© Polska Akademia Nauk

adres wydawcy:

Polska Akademia Nauk
Biuro Upowszechniania
i Promocji Nauki
pl. Defilad 1, 00-901 Warszawa
e-mail: academia@pan.pl
www.academia.pan.pl

prenumerata:

academia.prenumerata@pan.pl

zespół redakcyjny:

Jan Strelau
redaktor naczelny

Anna Zawadzka
zastępca redaktora naczelnego,
Nauki humanistyczne

Katarzyna Czamecka
sekretarz redakcji

Agnieszka Pollo
Matematyka, Fizyka,
Chemia, Technika

Kinga Małecka
Nauki o Ziemi

Paweł Adamów
dyrektor artystyczny

Renata Modzelewska-Rewucka
redakcja językowa

Rada Naukowa:

przewodniczący:

Michał Kleiber

Prezes Polskiej Akademii Nauk

Aleksander Posern-Zieliński
Jerzy Duszyński
Henryk Szymczak
Lucjan Pawłowski
Jacek Zaremba

DTP: Studio J.P.J.

Druk: Edit Sp. z o.o.

Od redakcji

Dowód tożsamości

Wszyscy dorośli w Polsce – lub prawie wszyscy – mamy dowody osobiste. Niedużą plastikową kartę, na której zapisane są nasze imię i nazwisko, data urodzenia, nazwiska rodziców, miejsce zamieszkania, wzrost, kolor oczu, PESEL... Dawniej ten dokument nazywał się dowodem tożsamości i był małą zieloną książeczką, w którą wpisywano dodatkowo imiona dzieci i miejsce pracy. Wszystkie te informacje mają określać naszą tożsamość, szczególne cechy, które wyróżniają nas spośród milionów innych obywateli kraju.

A co z paszportem, który wyróżnia nas spośród miliardów ludzi na świecie? Mamy w nim zapisaną narodowość w kilku językach – polskim, angielskim, francuskim. I termin ważności. Czerwona okładka z orłem w koronie jest opatrzona napisem wskazującym, że jesteśmy z Polski, ale też informuje, że jesteśmy już obywatelami Unii Europejskiej.

Każdy człowiek może różnie definiować swoją tożsamość. Dla jednych najważniejsza w tym określeniu może być religia, dla innych – płeć, naród, rodzina, role, które się wypełnia. Gdy pytaliśmy przyjaciół, co definiuje najmocniej ich tożsamość jako Polki czy Polaka, odpowiedź brzmiała: język. To on dla wielu jest znakiem zakorzenienia w kulturze, historii, określonej przestrzeni.

Jak pisał Ryszard Krynicki:

...szepcze kalekie słowo zapomnianego języka,

który jest moją jedyną ojczyzną;

co ukrywasz pan pod płaszczykiem podróży,

spytaj, i nawet dowód osobisty będzie dowodem przeciwko mnie.

Oddajemy do rąk czytelników numer „Academii”, w którym autorzy pokazują różne wymiary tożsamości.

Redakcja ACADEMII

Spacegallery / www.spacegallery.com.pl

Kompozycja

Stasys Eidrigevičius (ur. 1949) – grafik pochodzący z Litwy, od 1980 roku mieszkający w Polsce. Tworzy grafiki, projektuje plakaty, ilustruje książki, maluje obrazy, fotografuje, jest autorem scenografii i performance'ów.

Otrzymał wiele nagród międzynarodowych, w tym nagrodę IBBY za ilustracje książek dla dzieci. Powtarzającym się tematem jego prac są smutne twarze – maski opowiadające o wcielaniu się w różne postacie.